

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Лар'я МАЛЧЕНКОВА

« 18 » вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ (інтерв'юєрської) ПРАКТИКИ

Факультет психології, історії та соціології

Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

Галузь знань 05 Соціологічні та поведінкові науки

Спеціальність 054 Соціологія

Освітня програма Соціологія

Курс 2

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Форма навчання денна, заочна

Івано-Франківськ - 2023/2024 н.р.

Програма розроблена:

Черкашиною Тетяною Олександрівною, доцентом кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології, кандидатом соціологічних наук.

Декан факультету

Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та соціальної роботи

Протокол № 12 від «28 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Сергій КОСТЮЧКОВ

Схвалено науково-методичною радою факультету

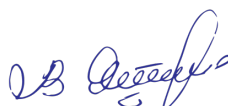
Протокол № 2 від «30» серпня 2023 р.

Голова ради

Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

Керівниця навчального відділу

Вікторія ЯЦЕНКО

1.ВСТУП

Навчальна (інтерв'юерська) практика здобувачів II курсу першого (бакалаврського) РВО спеціальності "Соціологія" є складовою професійної підготовки фахівців і навчального процесу у закладі вищої освіти. Вона орієнтована на самостійне пізнання здобувачем соціальних процесів і явищ, забезпечує тісний зв'язок між теоретичною підготовкою майбутніх соціологів та їх практичним професійним становленням у плані формування вмінь та професійних навичок. Саме тому проходження навчальної практики кожним здобувачем обов'язкове як і вивчення теоретичних дисциплін навчального плану.

Проходження практики відбувається у IV семестрі (кінець травня - початок червня) протягом двох тижнів. Розрахована навчальна практика на 3 кредити ECTS /90 годин.

Навчальна (інтерв'юерська) практика організовується на підприємствах, у навчальних закладах усіх рівнів, соціальних центрах, центрах зайнятості, комерційних організаціях та інших установах, де є соціологічна служба, соціологічна лабораторія або відділ соціологічних, соціальних та маркетингових досліджень, з метою закріплення і поглиблення теоретичних знань. Практика є важливим етапом підготовки фахівців у межах майбутньої спеціальності та досвіду самостійної роботи.

ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Курс	Вид практики	Семестр	Тривалість проведення	База практики	Відповідальний підрозділ
2	Навчальна (інтерв'юерська)	4	01.02.24 – 14.02.24 (денна)	Згідно переліку баз практики	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

2.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Мета навчальної (інтерв'юерської) практики:

- 1) удосконалити і закріпити теоретичні знання з циклу гуманітарної, професійної та практичної підготовки;
- 2) сформуванню навички практичної роботи у процесі соціологічного дослідження;
- 3) ознайомитися з технологією отримання, обробки, аналізу і використання соціологічної інформації

Завдання практики:

- закріплення і практичне використання здобутих теоретичних знань з фахових дисциплін;
- формування професійної ідентифікації та професійної самосвідомості здобувачів;
- накопичення досвіду виконання професійних обов'язків, виховання почуття персональної відповідальності;
- формування вмінь і навичок діагностичної функції соціолога;
- вивчення технологій опитування, інтерв'ювання та анкетування;

- ознайомлення із загальною послідовністю обробки, аналізу і використання соціологічної інформації

Програмні компетентності та результати:

Після проходження навчальної (інтерв'юєрської) практики здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності:

СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

СК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Програмні результати:

ПРН06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.

ПРН08. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.

ПРН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.

ПРН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.

ПРН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.

ПРН14. Володіти інструментарієм соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя.

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна (інтерв'юєрська) практика організовується на підприємствах, у навчальних закладах усіх рівнів, соціальних центрах, науково-дослідних інститутах соціологічного напрямку, центрах зайнятості, комерційних організаціях та інших установах, де є соціологічна служба, соціологічна лабораторія або відділ соціологічних, соціальних та маркетингових досліджень, з метою закріплення і поглиблення теоретичних знань.

Практика є важливим етапом підготовки фахівців у межах майбутньої спеціальності та досвіду самостійної роботи.

Необхідними складовими проходження навчальної (інтерв'юєрської) практики є:

- розробка програми соціологічного дослідження;
- розробка інструментарію збору інформації;
- підготовка підсумкового звіту за результатами проведених досліджень.

Форма контролю – диференційований залік

3.1. Види робіт під час практики

- участь у настановчій конференції з практики на базі ЗВО (очно/дистанційно);

- ознайомлення з програмою практики і змістом роботи;
- участь в інструктивних зборах, що проводяться на базах практик;
- розробка програми та інструментарію для проведення інтерв'ю;
- проведення інтерв'ю;
- отримання і аналізування результатів дослідження;
- написання звіту з практики;
- участь у підсумковій конференції на базі ЗВО (очно/дистанційно);
- залік з практики (очно/дистанційно).

3.2. Список рекомендованої літератури:

1. [Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. К.: Дух и Літера, 2015. - 380 с., 3 іл.](#)
2. Курс лекцій з „Методики підготовки інтерв'юєрів” (для студентів напряму підготовки „соціологія”) / Розробник: канд. філос. наук, доцент Гайналь Т.О. ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. Івано-Франківськ, 2017. 37 с.
3. Титаренко Д., Титаренко О. Дослідницьке інтерв'ю : методичні рекомендації з організації та проведення дослідження / Дмитро Титаренко, Оксана Титаренко ; [відп. за вип. О. Лісовий]. – К. : ТОВ «Праймдрук», 2012. – 40 с.
4. Методика соціологічних досліджень права // національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Харків. 2006. 84с. https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/278/4/Methoduka_doslid_prava_2006.pdf
5. Демченко І. Л. Навчальний посібник для працівників органів місцевого самоврядування із проведення досліджень громадської думки на місцевому рівні. Київ, 2013. 25 с. URL : https://auc.org.ua/sites/default/files/posibnyk_z_provedennya_doslidzhen_v_eb.pdf
6. Девятко И. Ф. Методы социологического исследования :учебное пособие для вузов. - М: КДУ, 2010. - 296 с.
7. [Людвиченко В.О. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни "Програмування соціологічних досліджень" \(для бакалаврів\). -К.: МАУП, 2019. - 36с.](#)
8. [Методологія та методи збору соціологічної інформації / Укл. Сапелкіна О.В. – К.: Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2010. - 72 с.](#)
9. [Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Основи соціальних досліджень» для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» усіх форм навчання \[Електронний ресурс\] / \[Упоряд. : Журба І.О. .\] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2018. – 23 с.](#)
10. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
11. Гоманюк М.А. Інтерв'юєр у масовому опитуванні. Кишеньковий навчально-методичний посібник. – Херсон: Гілея, 2013. – 84 с.
12. Максимович О. В. Основи методології та методів соціологічних досліджень: навчально-методичний комплекс для студентів напряму 0301 «Філософія». Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 112 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/skm4264.pdf>
13. В. Паніотто, Н. Харченко. Методи опитування. Підручник. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2017. 342 С.

14. Соціологічні дослідження в шкільному колективі: функції, методи, організація проведення та інтерпретація результатів : Методичний посібник для педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів / Уклад. С.В. Білошицький, С.С. Мітягіна. – Хмельницький, 2016. – 93 с.
15. Методика проведення фокус-груп: Методичні рекомендації для студентів спеціальності «журналістика» ВДПУ / Укладач – Лапшин С.А. – Вінниця: ВДПУ, 2016. – 28 с.
16. [Навчальний посібник з курсу „Соціологічні дослідження в освіті” для осіб, що навчаються в магістратурі за спеціальністю «Педагогіка вищої школи». / О.А. Марущенко, Ю.С. Сіда. – Харків: ХНМУ, 2015. – 32 с.](#)
17. [Гудзеляк І. І., Котик Л. І., Ванда І. В. Соціологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.040104 – Географія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 95 с](#)
18. [Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.](#)
19. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні / Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. — Харків: ХІСД, 2017 — 112с.
20. <http://i-soc.com.ua/>
21. <https://dif.org.ua/>
22. <https://razumkov.org.ua/>
23. <http://www.nbu.gov.ua>
24. <http://korolenko.kharkov.com>
25. <http://www.lib.ua-ru.net>
26. http://auc.org.ua/sites/default/files/posibnyk_z_provedennya_doslidzen_v_eb.pdf

3.3. Методичні рекомендації

Обов'язки здобувача щодо проходження практики:

1. Пройти на кафедрі інструктаж про порядок її проходження та інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки, виробничої санітарії і попередження нещасних випадків (дистанційно); одержати від керівника практики всі необхідні документи (індивідуальні завдання, методичні рекомендації та ін.), за потребою звертатися за консультативною допомогою до керівника практики від ЗВО;
 2. Очно або дистанційно у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, а саме:
 - ознайомитись з базою практики та напрямками діяльності;
 - одержати у керівника від бази практики консультацію з організаційних та методичних питань;
 - брати участь в інструктивних зборах;
 - виконувати уві види робіт, передбачені практикою;
 - до підсумкової конференції на базі ЗВО подати керівникам практик (від ЗВО та бази практики) записи навчальної практики та звіт про проходження практики;
 - отримати характеристику та оцінку результатів практики від керівників.
 3. Після звітування здобувача на базі практики, взяти участь у підсумковій конференції з практики на базі ЗВО та захистити звіт з практики на засіданні комісії з практики (очно або дистанційно).
- Здобувач має право в разі незадоволення оцінкою чи характеристикою керівника від бази практики звернутися до деканату з проханням перевірити звітну документацію або замінити місце практики. У разі захворювання чи інших обставин, що перешкоджають здобувачеві успішно пройти практику, йому надається право повторно пройти практику

без відриву від навчання або право перенести практику на інший період в межах семестру (за умови подання довідки, лікарняного листа).

Обов'язки керівника практики:

- під час підготовки до практики ознайомити здобувачів з програмою практики, ознайомити з навчально-методичною документацією і отримати вказівки щодо проведення певного виду практики;
- проконтролювати підготовленість бази та об'єктів практики і в разі потреби вжити заходів щодо їх підготовки;
- безпосередньо перед початком практики провести з практикантами інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки;
- систематично контролювати виконання програми практики здобувачами згідно з індивідуальними графіками;
- надавати консультації здобувачам з організаційних та методичних питань практики;
- контролювати ведення щоденних записів навчальної практики та написання звіту;
- контролювати дотримання правил внутрішнього розпорядку, встановленого на базі практики

3.4. Питання до заліку

1. Види соціологічних досліджень. Пробні, пілотажні, описові та аналітичні дослідження.
2. Точкове, суцільне, вибіркоче дослідження.
3. Моніторинг.
4. Польове та оперативне дослідження.
5. Повторні дослідження.
6. Особливості методу інтерв'ювання.
7. Організація фокус – груп.
8. Відбір, підготовка, інструктаж інтерв'юєрів.
9. Ефект інтерв'юєра.
10. Типологія інтерв'ю. Формалізоване та вільне інтерв'ю.
11. Телефонне інтерв'ю.

3.5.Форми і методи контролю

Формою контролю ступеня набуття практичних навичок з практики є залік з диференційованою оцінкою.

Умовою допуску здобувача до підсумкового заліку є виконання програми практики, наявність позитивних оцінок та характеристики від керівників практики від ЗВО та бази практики і представлення оформленого звіту.

Під час проходження навчальної (інтерв'юєрської) практики контролюється та оцінюється наступне:

- трудова дисципліна, щоденна робота здобувачів;
- підготовленість здобувачів до проведення соціологічного дослідження;
- підготовленість до проведення аналітичної роботи зі статистичною базою;
- проведення роботи щодо розробки програми та інструментарію дослідження, формування вибірки соціологічного опитування, плану проведення дослідження;
- результативність всіх видів діяльності практиканта відповідно програмі;
- вчасне оформлення та надання керівникам практики звітної документації.

3.6. Вимоги до звіту

Після завершення навчальної (інтерв'юєрської практики) здобувач подає керівнику для перевірки необхідну документацію: щоденник проходження практики; звіт про виконання програми та індивідуального плану практики.

Звіт про проходження практики повинен містити конкретний опис виконаної студентом роботи, відомості про виконання програми практики та індивідуального завдання, висновки та пропозиції. Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо.

Перевіряє і затверджує звіт керівник практики як від базового підприємства, так і від кафедри; характеристику керівників практики від кафедри та установи на виконану роботу практиканта; результати опитування або інші результати діагностичного дослідження залежно від індивідуального завдання і специфіки установи — бази практики.

Документи передаються викладачу, який керує практикою від ЗВО. Звіт з практики відбувається на комісії з практики.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

При оцінюванні навчальної практики враховуються ставлення студента до роботи, відгуки адміністрації, методиста-консультанта установи — бази практики. Особлива увага приділяється самостійності студента, його вмінню формулювати висновки і рекомендації.

Зміст критеріїв оцінювання результатів навчальної практики:

№	Види робіт	Сумма балів
1	ознайомлення з програмою практики і змістом роботи	5
2	участь в інструктивних зборах, що проводяться на базах практик/ на кафедрі (настановча та підсумкова конференції) (очно/дистанційно)	2·5=10
3	складання програми опитування	15
4	розробка інструментарію	15
5	проведення інтерв'ювання	20
6	написання звіту/аналітичної довідки за отриманими результатами.	15
7	оформлення документації	10
8	Залік (очно/дистанційно)	10
Разом балів		100

Шкала оцінювання за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою/National grade	

			для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи)	для заліку
90 – 100	A	Excellent	Відмінно	Зараховано /Passed
82-89	B	Good	Добре	
74-81	C			
64-73	D	Satisfactory	Задовільно	
60-63	E			
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано /Fail
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	